

Egypt buduje nové hlavní město

Nové správní město. Takový je název nového hlavního města Egypta, jež by mělo nahradit pro mnohé již neakceptovatelnou Káhiru. Hi-tech technologie, solární panely, zeleň, řízená doprava a velký důraz na bezpečnost – to vše zní v kombinaci s Egyptem jako utopie.

Vlajkový projekt prezidenta Sísího sice za původním plánem pokulhává, ale měl by částečně začít fungovat již za pár měsíců. Kdo si však bude moci dovolit zde žít? Káhira je nejlidnatějším městem Afriky a každý, kdo ji někdy navštívil, potřeboval chvilku, aby se rozkoukal. A většině se to navíc ani nepodařilo a raději rovnou utekli. Všude totiž vládne nebývalý chaos. Káhirské několikahodinové dopravní zácpy jsou ve světě pověstné, stejně jako neexistující pravidla silničního provozu. Na druhou stranu je až neuvěřitelné, jaké rozdíly panují mezi jednotlivými čtvrtěmi Káhiry.

MĚSTO OMEZENÝCH NEOMEZENÝCH MOŽNOSTÍ

Zatímco čtvrti bohatých (Zamalek, Maadi, Garden City, Heliopolis nebo New Cairo, 6th of October) se pyšní moderní architekturou, nákupními centry, fontánami a širokými proměnami se zelení a jsou srovnatelné s ostatními světovými metropolemi, ostatní části Káhiry jsou pravým opakem (Haram – oblast pyramid, Mohandessin, Manial nebo Nasr City). Tomu odpovídá i skladba obyvatel, včetně jejich vzdělání, profesí, životní úrovně, kulturního a společenského statutu a bohužel většinou i chování.

Co ale nemůžeme upřít žádné části Káhiry, je její lidnatost, či přesněji přelidnění. Obvyklý „downtown“ Káhiry se všemi podjezdy, nadjezdy, domy, miliony lidí, jejichž počet opravdu exponenciálně narůstá, chaosem a pachy je jen pro skutečně otrlé dobrodruhy. Ti si zde potom najdou své město a rádi se do pulzující metropole bez pravidel, kde lze naprosto všechno a nic, vracejí.

NIKDO ZDE NECHCE ŽÍT

Každý, kdo může, odtud utíká, pokud to jen trochu jde. Ti nejšťastnější žijí v turistických oblastech pro bohaté, jako je např. jedinečná El Gouna, která vypadá jako středomořské letovisko i se všemi nešvary, jako jsou bujaré party, honosné jachty a milionové vily. Zde

neplatí žádná pravidla, ale smetánka si tu žije velice luxusně. Ti, kdo v Káhiře pracují a musejí zde z jakéhokoli důvodu zůstat, si zase postaví nemovitost v dojezdové vzdálenosti od Káhiry, v nějakém z nových developmentů, ideálně u moře. Vzhledem k tomu, že vzdálenosti v Egyptě utopeném v poušti jsou nesrovnatelné s tím, čemu my v Česku říkáme „daleko“, je to jako bychom museli jezdit denně za prací přes celou naši zemi. I přesto se ale

každý, kdo může, snaží z Káhiry utéct a trávit zde jen čas nezbytně nutný.

SÍSÍHO VLAJKOVÁ LOŽ

Posledních šest let vzniká Káhiře konkurence, jelikož Egypt sám se sebou soutěží v co nejrychlejší dostavbě velkolepého nového hlavního města. To se nachází v poušti východně od Káhiry, a první státní úředníci by se měli stěhovat už letos v létě. Nové hlavní město je

vlajkovým projektem prezidenta Abda al-Fatáha as-Sísího.

EGYPTSKÁ UTOPIE?

Velkolepý projekt se dá skutečně nazvat jako velkorysý: Srdce města bude protkáno širokými bulváry s ministerstvy a úředními budovami, jež jsou koncipovány v duchu architektury faraonských chrámů. Vedle ministerstev je zbudován islámský komplex se dvěma klenutými budovami parlamentu a rozlehlým prezidentským kempem.

Celou obchodní čtvrtí povede jednokolejka, která bude končit u 385 m vysoké centrální věže, jež je dominantou nové metropole. V současné době je v dokončovací fázi, stejně jako se formuje výsledná podoba parku o rozloze 10 km², rozprostírajícího se k obrovské mešitě.

HLAVNÍ MĚSTO BEZE JMÉNA

Zatím bezejmenné město je budováno pod jednoduchým názvem Nové správní město. Je navrženo tak, aby fungovalo v duchu inteligentních technologií na panenské zemi, daleko od nepořádku a chaosu panujícího v Káhiře. Vyrastou zde nové univerzity, volnočasová zařízení i diplomatická čtvrt. Plánovaná výstavba města byla pozdržena z důvodů zastavení financování z Emirátů krátce po zahájení v roce 2015.

Armáda a vláda tehdy přijaly odhadované náklady na první fázi výstavby ve výši 25 mld. USD a využily ji na jiné, mimorozpočtové investice. Projekt byl podpořen také dalšími zahraničními půjčkami a financováním.

PANDEMIE = DALŠÍ ZPOMALENÍ. NEVADÍ!

K dalšímu zpomalení došlo i vlivem koronavirové pandemie, takže první ze tří plánovaných etap, jež pokrývá území 160 km², nebude ještě dokončena ani v době, kdy se sem již první vládní úředníci budou stěhovat.

Tento rys je bohužel patrný ve všech oblastech Egypta, kdy vedle fungujících provozů stále trčí nedostavěné a několik let budované komplexy v nejrůznějších fázích výstavby.

„První fáze je dokončena ze 60 %,“ uvedl Chalíd al-Husseiny, mluvčí nového hlavního města, a dodává, že opožděný přesun úředníků začne v červenci, ještě před oficiálním otevřením plánovaným na konec letošního roku.

MĚSTO EGYPTA BUDOUCNOSTI

Město je navrženo jako high-tech model Egypta budoucnosti. Bezpečnost infrastruktury řídicích center bude monitorována elektronicky, střechy budou pokrývat solární panely, veškeré platby budou bezhotovostní a na jednoho obyvatele zde připadne 15 m² zeleně. To vše působí v současném Egyptě jako naprostá utopie.

„Všechny problémy, které jsme měli v minulosti v Káhiře, se snažíme vyřešit v novém hlavním městě,“ řekl Hussein. Předpokládá se, že zde bude žít nejméně 6 mil. obyvatel, přičemž druhá a třetí fáze projektu se soustředí především na bytovou výstavbu.

„Dokončení projektu bude pravděpodobně trvat desítky let, ale vláda zde bude schopna normálně fungovat, i v době probíhající výstavby,“ uvedl Amr Chattáb, mluvčí ministerstva bydlení, které zodpovídá za výstavbu města.

PRVNÍ ÚŘEDNÍCI BY SE MĚLI UŽ ZAČÍT STĚHOVAT

Jak efektivně a jak rychle se výkonné složky Egypta přesunou ze stávající Káhiry do nového hlavního města vzdáleného 45 km od Nilu, není dosud jasné. Prozatím zde stojí tisíce prázdných obytných bloků po obou stranách již dokončené dálnice.

Finalizace obchodní čtvrti, jejíž výstavba bude teprve zahájena, je stanovena na rok 2023. Elektrické vlakové a jednokolejné spoje jsou již ve výstavbě a prvním 50 000 úředníkům, jež nové město v létě přivítá, bude nabídnut kyvadlový autobus, který je sem bude přepravovat.

Zhruba 5 000 z 20 000 bytových jednotek první fáze rezidenční výstavby bylo prodáno,

a Chattáb slibuje, že budou připraveny k nastěhování každým dnem, tedy v květnu. Kancelář prezidenta Sísího koncem března oznámila, že 1,5 mld. EGP (egyptských liber = 96 mil. USD) bude nabídnuto úředníkům, kteří se do nové metropole přesunou.

POZEMKY K PRODEJI

V plánovaném „městě budoucnosti“ je prostor i pro sociální bydlení, jež bude financováno prostřednictvím prodeje pozemků, i když není jasné, kolik příjmů z nich bude skutečně vygenerováno. Tento způsob financování je rovněž běžný všude v Egyptě, ale často končí stejně – konstrukce domů se hrozivě tyčí v poušti a rozhodně nevypadají, že budou kdy dokončeny. „Z nákladů ve výši 25 mld. USD na první fázi jsou asi 3 mld. USD vynaloženy na vládní čtvrt,“ uvedl Hussein.

Vládě se podařilo zajistit částečné mezinárodní financování železničních spojů a čínská půjčka ve výši 3 mld. USD pomohla s financováním obchodní čtvrti, již postavila společnost China State Construction Engineering Corp (CSCEC).

SÍSÍMU LEŽÍ BUDOUCNOST ZEMĚ NA SRDCI

Sísí, který se pustil hned do několika megaprojektů infrastruktury a národních rozvojových programů, říká, že ani ostatní regiony nebudou opomíjeny. „Neopouštíme Káhiru, Alexandrii, Port Said nebo jiné provincie. Společně postupujeme vpřed se starým i novým,“ řekl prezident, který označuje otevření nového hlavního města za „zrození nového státu“.

Ačkoli existuje vládní domněnka, že nové hlavní město může přispět ke snížení dopravní zácpy v Káhiře, na místě je obava, že život v Novém správním městě bude pro většinu Egyptanů nedostupný a nepřístupný. „Některé třídy tam budou moci žít, jiné ne,“ řekla Alaa Ibrahim, devětatřicetiletá elektrikářka z chudé káhirské čtvrti Imbaba.

KRISTINA VACKOVÁ

